

Příloha č. 1

Bezpečnostní předpisy TUL o zacházení s elektrickým zařízením

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

- 1.1. Při výkonu práce v elektrotechnice je zaměstnavatel povinen seznámit zaměstnance s vyhláškou č. 50/1978 Sb. ČÚBP a ČBÚ ve znění pozdějších předpisů.
- 1.2. Pro manipulaci v elektrotechnice jsou na základě Vyhl. č. 50/1978 Sb. ČÚBP a ČBÚ o odborné způsobilosti v elektrotechnice definovány dva druhy zaměstnanců:
  - a) Podle § 3 výše jmenované vyhlášky to jsou **zaměstnanci seznámení**. To jsou ti, kteří byli organizací v rozsahu své činnosti seznámeni s předpisy o zacházení s elektrickým zařízením a upozorněni na možné ohrožení těmito zařízeními.
  - b) Podle § 4 výše jmenované vyhlášky to jsou **zaměstnanci poučení**. To jsou ti, kteří byli organizací v rozsahu své činnosti seznámeni s předpisy pro činnost na elektrických zařízeních, školeni v této činnosti, upozorněni na možné ohrožení elektrickými zařízeními a seznámeni s poskytováním první pomoci při úrazech elektrickým proudem.

Tyto skupiny zaměstnanců jsou školeny při vstupním školení.

2. BEZPEČNOSTNÍ PŘEDPISY (ČSN 34 3108) o zacházení s elektrickým zařízením

- 2.1. Osoby bez elektrotechnické kvalifikace nesmějí pracovat na nekrytých živých částech elektrického zařízení, ani se jich dotýkat přímo, nebo jakýmkoliv předmětem.
- 2.2. Osoby bez elektrotechnické kvalifikace mohou samy obsluhovat elektrická zařízení malého a nízkého napětí (mn a nn), která jsou provedena tak, že při jejich obsluze nemohou přijít do styku s nekrytými živými částmi elektrického zařízení pod napětím, s výjimkou proudu a napětí bezpečného.

Tyto osoby mohou zapínat a vypínat jednoduchá elektrická zařízení, za vypnutého stavu elektrického zařízení mohou přemísťovat a prodlužovat pohyblivé přívody spojovacími šňůrami opatřenými příslušnými spojovacími částmi (pohyblivé zásuvky a vidlice), vyměňovat přetavené vložky závitových a přístrojových pojistek jen za nové vložky stejné hodnoty (nesmějí přetavené vložky opravovat), vyměňovat žárovky, udržovat elektrické spotřebiče podle návodu výrobce apod.

- 2.3. Osoby bez elektrotechnické kvalifikace smějí vykonávat udržovací práce (čištění, mazání, běžné prohlídky bez rozebírání pomocí nástrojů apod.), ale vždy jen při vypnutém stavu elektrického zařízení. **Zasahování do elektrického zařízení může způsobit úraz elektrickým proudem, požár, výbuch, a proto je zakázáno.**
- 2.4. Při obsluze elektrického zařízení musí obsluhující dbát příslušných návodů a instrukcí a místních provozních předpisů k jeho používání, jakož i na to, aby zařízení nebylo nadměrně přetěžováno nebo jinak poškozováno.
Zjistí-li se při obsluze závada na zařízení (např. poškození izolace, zápach po spálenině, kouř, neobvykle hlučný nebo nárazový chod elektrického zařízení, jiskření, brnění od elektrického proudu) musí se elektrické zařízení ihned vypnout a závada ohlásit údržbáři elektrického zařízení nebo nadřízenému pracovníkovi. **Poškozená elektrická zařízení se nesmějí používat.**
- 2.5. Osoby bez elektrotechnické kvalifikace, které se pohybují nebo pobývají v blízkosti elektrického zařízení, nesmějí se žádnou částí těla (zvednutou nebo předpaženou paží), ani oděvem nebo předmětem, kterého při práci používají (stroje, mechanismy, nářadí apod.) přiblížit k nekrytým živým částem elektrického zařízení pod napětím blíže než 1 metr.
- 2.6. Při pracích nebo pobytu v blízkosti elektrického zařízení vysokého napětí (vn) nad 1 kV a velmi vysokého napětí (vvn) se nesmějí osoby bez elektrotechnické kvalifikace přiblí-

žit tělem (zvednutou nebo předpaženou paží), ani předmětem k nekrytým živým částem elektrického zařízení pod napětím (např. vodiče venkovního vedení) blíže než na vzdálenost podle tabulky.

Jmenovité napětí v kV		Vzdálenost v cm
nad	do včetně	
1	35	200
35	110	300
110	220	400
220	400	500

Osoba bez elektrotechnické kvalifikace nesmí zahájit práci dříve, než jí bude odborným pracovníkem provozovatele elektrického zařízení předáno vypnuté a zajištěné pracoviště.

3. ZÁCHRANNÝ POSTUP u pracovníka zasaženého elektrickým proudem

3.1. Při poskytování první pomoci při úrazech elektřinou je nutné jednat rychle, nikoliv však ukvapeně. Jen správným postupem lze postiženého zachránit a zabránit dalšímu úrazu záchránce nebo osoby třetí.

3.2. Vlastní záchranný postup je tento:

1. Vyprostit postiženého z dosahu proudu
  - a) vypnutím proudu
  - b) odsunutím vodiče
  - c) odtažením postiženého
  - d) přerušením vodiče
2. Ihned zavést umělé dýchání, pokud postižený nedýchá
3. Ihned zahájit nepřímou masáž srdce, není-li hmatatelný tep
4. Přivolat lékaře
5. Uvědomit příslušného vedoucího pracoviště

V Liberci dne 12.03.2007